

RECENZJA

rozprawy doktorskiej nt.:

**„Bezpieczeństwo systemu informacyjnego w organizacji zhierarchizowanej
na przykładzie Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu”
opracowanej przez Pana mgr. inż. Dariusza Bieńka
pod kierunkiem naukowym Pana prof. dr. hab. inż. Jarosława Wolejszo**

Podstawa opracowania recenzji

Uchwała nr 15/NOB/2022 Rady Naukowej Dyscypliny Nauk o Bezpieczeństwie Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego z dnia 6 października 2022 roku w sprawie powołania recenzentów w postępowaniu o nadanie stopnia doktora Panu mgr. inż. Dariuszowi Bieńkowi.

1. Znaczenie podjętego tematu rozprawy doktorskiej

Za bezpieczeństwo wewnętrzne państwa odpowiada szereg organów władzy oraz administracji publicznej szczebla centralnego, jak i terenowego. Przyjęte w państwie założenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego wyodrębniają płaszczyzny ich odpowiedzialności pozostające w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym oraz odpowiadające hierarchicznej organizacji struktur organizacyjnych państwa. Taki stan rzeczy jest uporządkowany w sposób niebudzący wątpliwości, co do zwierzchnictwa i odpowiedzialności, a tym samym koordynacji i współdziałania poszczególnych elementów systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.

Wykonawcami polityki bezpieczeństwa wewnętrznego państwa są instytucje, które prowadzą działalność planistyczną, organizacyjną i wykonawczą. Sprawność działania tych instytucji decyduje o skuteczności tego systemu.

Jedną z przywołanych powyżej instytucji jest Policja, postrzegana jako państwowa organizacja zhierarchizowana. Jest ona umundurowaną i uzbrojoną formacją służącą społeczeństwu, przeznaczoną do jego ochrony oraz utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Powierzone jej prawem zadania realizuje na trzech poziomach

tj.: interwencyjnym, taktycznym i strategicznym. Jakość wykonawstwa tychże zadań uzależniony jest od wielu czynników. Jednym z nich jest wykorzystanie informacji.

Z uwagi na to, że każde zdarzenie jest źródłem pewnego zbioru informacji, odbieranego w drodze bezpośredniej obserwacji lub relacji obserwatorów dziejącej się rzeczywistości. Dlatego też, uprawnionym jest się stwierdzenie, że Policja funkcjonuje i działa w przestrzeni informacyjnej. Aby jej działanie było celowe oraz skoordynowane należy selekcjonować i porządkować docierające informacje, co jest możliwe poprzez zastosowanie podejścia systemowego. Zatem można mówić o funkcjonowaniu systemu informacyjnego, który z racji bezpośredniego wpływu na sprawność, skuteczność i efektywność działań Policji wymaga ochrony zapewniającej jego bezpieczeństwo.

Okoliczności przywołane powyżej sprawiają, że problematyka bezpieczeństwa systemu informacyjnego na wszystkich szczeblach organizacyjnych Policji wymaga badań naukowych, szczególnie prowadzonych w ramach dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

Z uwagi na powyższe okoliczności za zasadne uznać należy podjęcie wysiłku badawczego przez Pana mgr. inż. Dariusza Bieńka skutkującego przeprowadzeniem badań naukowych pod kierunkiem naukowym Pana prof. dr. hab. inż. Jarosława Wołęjszo i opracowaniem rozprawy doktorskiej nt. „Bezpieczeństwo systemu informacyjnego w organizacji zhierarchizowanej na przykładzie Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu”.

2. Ogólna charakterystyka rozprawy

Recenzowaną rozprawę opracowano na 493 stronach (w tym 1 strona vacat). W skład dysertacji wchodzi: spis treści (2 strony), streszczenia w języku polskim i angielskim (każde ponad 2 strony), wstęp (4 strony), podziękowania (1 strona), cztery rozdziały (ogółem 421 stron), zakończenie (3 strony), bibliografia (12 stron), spis rysunków (3 strony), spis tabel (6 stron), spis wykresów (8 stron), trzy załączniki (ogółem 32 strony).

3. Ocena założeń badawczych, ich realizacji i przedstawienia w dysertacji

Ocena założeń badawczych, ich realizacji i przedstawienia w dysertacji odnosić się będzie do całej recenzowanej pracy, a w szczególności do rozdziału trzeciego, zakończenia oraz załączników.

Rozdział trzeci rozprawy pt. „Założenia metodologiczne” (s. 327-355) zawiera kolejno następujące po sobie sześć podrozdziałów dotyczących, odpowiednio: uzasadnienia wyboru tematu, przedmiotu i celów badań, problemów badawczych, hipotez badawczych, metod oraz

technik i narzędzi badawczych, doboru i charakterystyki próby badawczej, terenu badań oraz organizacji procesu badawczego.

Przechodząc do oceny poszczególnych fragmentów tego rozdziału należy stwierdzić, że Doktorant prawidłowo nakreślił sytuację problemową oraz przekonywująco wskazał i uzasadnił potrzebę zbadania kwestii odzwierciedlonych tytułem rozprawy.

Analiza brzmienia przedmiotu badań wywołuje jednak wątpliwości. Są one związane z tożsamą treścią tytułu rozprawy i sformułowanego przedmiotu rozważań. W obydwu przypadkach Autor dysertacji formułuje je jako „bezpieczeństwo systemu informacyjnego w organizacji zhierarchizowanej na przykładzie Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu” (Por. s. tytułowa i s. 329). Takie podejście jest w mojej ocenie niefortunne. Licząc na to, że w przyszłości Doktorant będzie zajmował się nauką proponuję, aby w trosce o swój warsztat badawczy korzystał z opracowań traktujących, między innymi, o kwestiach metodologii. Wartościowych opracowań w tym zakresie jest wiele, a spośród nich szczególnie polecam prace: Janusza Sztumskiego (J. Sztumski, *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice 2005), Mariana Cieślarczyka (M. Cieślarczyk, *Teoretyczne i metodologiczne podstawy badań problemów bezpieczeństwa i obronności państwa*, Akademia Podlaska, Siedlce 2009), Andrzeja Dawidczyka i Justyny Jurczak (A. Dawidczyk, J. Jurczak, *Metodologia bezpieczeństwa w przykładach i zastosowaniach*, Difin, Warszawa 2022) oraz Jana Lutyńskiego (J. Lutyński, *Metody badań społecznych. Wybrane zagadnienia*, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2000).

Za poprawnie należy uznać przyjęte przez Autora dysertacji cele badań, zarówno poznawczy jak i użyteczny, charakteryzujące się ogólnością, ścisłością i prostotą. Ich treść wskazuje na to, że w toku badań towarzyszących opracowaniu recenzowanej dysertacji Doktorant dążył do poznania stanu rzeczy.

Równie prawidłowo sformułowano problemy badawcze, którym nadano formę pytań otwartych o przekrojowym i dynamicznym charakterze, pozostających w ścisłym związku z pozostałymi założeniami badawczymi.

W kontekście opinii wyrażonych powyżej pozwolę sobie zauważyć, że Doktorant zastosował prakseologiczne podejście w formułowaniu założeń badawczych i ich realizacji, bowiem pierwszoplanowymi są dla Niego cele będące zamierzonym stanem końcowym podejmowanych działań badawczych. Szanuję takie podejście, co podkreślam wielokrotnie. Niemniej jednak pragnę zauważyć, że równie wielu zwolenników wśród badaczy parających

się naukami o bezpieczeństwie (i nie tylko) przyjmuje, iż problem jest pierwotny w stosunku do wszystkich pozostałych założeń badawczych.

Za właściwie określone należy uznać hipotezy główną i szczegółowe. Istotne jest również to, że wobec hipotez Doktorant zachowuje postawę pełną krytycyzmu. Sformułowane przez Autora dysertacji przypuszczenia są możliwe do zweryfikowania oraz posiadają zdolność do tworzenia teorii. Jedyne wątpliwości w tym zakresie wzbudza część pierwszej hipotezy szczegółowej w brzmieniu „bardzo ważnymi elementami wpływającymi na skuteczność funkcjonowania jednostki Policji jako organizacji zhierarchizowanej są ludzie z ich wiedzą, doświadczeniem i umiejętnościami, struktura organizacyjna oraz system informacyjny zarówno w otoczeniu wewnętrznym jak i zewnętrznym”. W mojej ocenie nie jest to przypuszczenie lecz oczywiste twierdzenie.

W toku procesu badawczego Autor recenzowanej rozprawy zastosował na miarę potrzeb i możliwości metody, techniki oraz narzędzia badawcze. Z zadowoleniem odnotowałem zastosowanie przez Doktoranta metody obserwacji, która z uwagi na możliwość obarczenia jej subiektywizmem jest stosunkowo rzadko stosowaną techniką w badaniach jakościowych bezpieczeństwa, choć w praktyce najprostszą do zastosowania. Satysfakcja ta związana jest ze sprostaniem przez Autora rozprawy wymaganiom obserwacji a związanymi z jej cechami tj.: premedytacja, planowość, celowość oraz aktywność. Mam jednak wątpliwość dotyczącą zastosowania tej metody, o czym w dalszej części recenzji.

Analiza i ocena aspektów badań ankietowych dowodzą tego, że zostały one przeprowadzone w sposób wskazujący na ugruntowaną wiedzę Doktoranta w zakresie ich dotyczącym. Ich przeprowadzenie i wykorzystanie pozytywnie wpłynęło na jakość badań oraz wartość wyników.

W odniesieniu do badania opinii ekspertów należy zauważyć, że są one cennym źródłem wiedzy zarówno poznawczej oraz użytecznej. Szkoda jednak, że zastosowanym kryterium ich doboru było zajmowane stanowisko. Ograniczono się bowiem do zbadania opinii tych, którzy byli „komendantami czterech jednostek Policji garnizonu wielkopolskiego (...). W przypadku dwóch z nich byli to komendanci miejscy Policji, kierujący jednostkami o porównywalnej lub nieco mniejszej liczbie etatów policyjnych w porównaniu z Komendą Miejską Policji w Kaliszu oraz dwóch komendantów powiatowych Policji, kierujących jednostkami o znacznie mniejszej liczbie etatów policyjnych niż Komenda Miejska Policji w Kaliszu” (s. 482).

Doktorant wykazał się dużą wiedzą i umiejętnościami organizacji procesu badawczego obejmującego trzy fazy tj. konceptualizacji, realizacji i finalizacji badań, co zauważyć można w każdym fragmencie pracy nawiązującym do metodologii i metodyki.

Warte podkreślenia jest także to, że w poszczególnych rozdziałach recenzowanej dysertacji (z wyjątkiem tego poświęconego założeniom badawczym) Autor rozprawy opracował wnioski (o których jeszcze w dalszej części recenzji) stanowiące między innymi dowody na pełną realizację przyjętych założeń badawczych.

Jako właściwe należy postrzegać to, iż we wprowadzeniu do rozdziałów 1-2 i 4 Doktorant:

- przypomina założenia badawcze weryfikowane w przywołanych rozdziałach oraz przedstawia metody badawcze zastosowane podczas badań związanych z poszczególnymi częściami pracy. Przyznaję, że taki zabieg (stosowany rzadko w rozprawach doktorskich) pozwala w pełni zrozumieć tok postępowania badawczego oraz wyprowadzanie autorskich wniosków;

- wyniki swoich autorskich dociekań konfrontuje z wynikami badań sondażowych.

Zabieg ten pomaga czytelnikowi dysertacji w pełnym poznaniu wyników badań i ocenie ich prawidłowości.

Interesujących wiadomości o przeprowadzonych badaniach i wiedzy Doktoranta z zakresu badań dostarczają załączniki, będące źródłem wartościowej wiedzy dla zainteresowanych przedmiotem Jego badań.

W zakończeniu Autor recenzowanej rozprawy nawiązał do najistotniejszych zagadnień odnoszących się do założeń badawczych i rezultatów przeprowadzonych badań.

Reasumując, należy stwierdzić, iż analiza założeń przyjętych na potrzeby badań towarzyszących opracowaniu recenzowanej rozprawy pozwala uznać, że przyjęte przez Doktoranta założenia badawcze stanowiły podstawę do osiągnięcia postępu wiedzy naukowej związanej z naukami o bezpieczeństwie. Kwestie metodologiczne i metodyczne w związku z powyższym ocenić, jako prezentujące więcej niż dobry poziom.

4. Ocena merytoryczna dysertacji

Pod względem merytorycznym, zasadniczą część rozprawy stanowią wstęp, rozdziały 1-2 i 4 oraz zakończenie.

We wstępie Autor dysertacji przedstawił kwestie odnoszące się do informacji i jej wpływu na bezpieczeństwo w dwóch wymiarach (tj. bezpieczeństwo narodowe oraz bezpieczeństwo wewnętrzne) oraz ich poznawcze i użyteczne znaczenie. Jednocześnie

dokonał w nim właściwej i syntetycznej charakterystyki poszczególnych części pracy. Ta część dysertacji nie wzbudza w zasadzie wątpliwości, choć chętnie poznałbym uzasadnienie słów Doktoranta stwierdzającego na s. 11 „w obszarze instytucji rządowych działających w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego szczególną rolę odgrywa Policja, która wraz z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW) stanowi kluczowy element systemu bezpieczeństwa wewnętrznego”. Tym bardziej w kontekście Jego stwierdzeń zawartych, odpowiednio na:

- s. 11 „Wszelkie działania mające na celu zapewnienie stałego dostępu do wiarygodnych informacji są jednym z warunków zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego państwa, za które odpowiada Minister Obrony Narodowej oraz bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, za które odpowiedzialny jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji”;
- s. 210 „Za bezpieczeństwo wewnętrzne należy uznać stabilność i harmonijność danego podmiotu (układu, obiektu, systemu), zaś bezpieczeństwem zewnętrznym jest stan, w którym występuje brak zagrożeń za strony innych podmiotów oraz sił natury”.

Nawiasem mówiąc, mam nadzieję, że Doktorant w przyszłości zajmował się będzie również problematyką bezpieczeństwa wewnętrznego, co po części czyni już teraz, czego dowodzą treści rozprawy. Proponowałbym, aby kontynuację zainteresowań bezpieczeństwem wewnętrznym rozpoczął od lektury artykułu Piotra Majera pt. *W poszukiwaniu uniwersalnej definicji bezpieczeństwa wewnętrznego* („Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”, Nr 2012/4/7, s. 11-19).

Niewielkim mankamentem tej części rozprawy jest przedstawienie bezpieczeństwa przez pryzmat jednego kryterium tj. potrzeby. Szkoda, że przedstawiając kwestie postrzegania bezpieczeństwa Doktorant nie sięgnął do wartościowych opracowań traktujących o teoretycznych aspektach bezpieczeństwa poza cytowanymi, a przede wszystkim opracowania Andrzeja Glena pt. *Podstawy poznania bezpieczeństwa podmiotu. Aksjologia, ontologia, epistemologia, metodologia* (Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2021).

Rozdział pierwszy recenzowanej rozprawy pt. „Wpływ otoczenia na skuteczność działania komendy miejskiej policji w Kaliszu jako organizacji zhierarchizowanej” (s. 16-180) odnosi się do problematyki: postrzegania organizacji przez pryzmat systemu

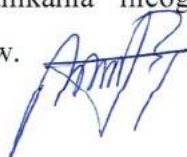
działania, otoczenia organizacji, pojęcia struktury organizacyjnej i jej rodzajów, rozpiętości i zasięgu kierowania oraz postrzegania Policji przez pryzmat organizacji zhierarchizowanej. W tej części pracy na uznanie zasługuje przedstawienie zagadnień otoczenia organizacji. Fragmenty pracy poświęcone otoczeniu wskazują na ścisłe związki rozważań Doktoranta z naukami o bezpieczeństwie, bowiem do opisywania bezpieczeństwa szeroko wykorzystuje się otoczenie, w którym badany podmiot zaspokaja swoje podstawowe potrzeby.

Równie interesującej wiedzy będącej konsekwencją przeprowadzonych badań dostarczają rozważania dotyczące hierarchii organizacyjnej, co w przypadku Policji odgrywa ogromne znaczenie z kilku powodów. Po pierwsze, ma ona bezpośredni wpływ na jakość wykonywanych zadań sprowadzających się do eliminacji zagrożeń w zakresie funkcjonowania podmiotów życia publicznego oraz co najważniejsze – zdrowia, życia i mienia obywateli. Po drugie, pozostaje w ścisłym związku z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo i porządek publiczny na różnych poziomach organizacyjnych administracji publicznej. Po trzecie, wywiera duży wpływ na organizację współdziałania z organami samorządu terytorialnego oraz organizacjami, a także instytucjami pozarządowymi w sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Z kolei, rozdział drugi pt. „Zagrożenia w systemie informacyjnym w Komendzie Miejskiej Policji w Kaliszu” (s. 181-326) poświęcony został przedstawieniu wyników badań w zakresie dotyczącym: bezpieczeństwa informacji, bezpieczeństwa systemu informacyjnego, znaczenia informacji, zakłóceń w przepływie informacji, systemu informacyjnego i jego roli w organizacji oraz zagrożeń bezpieczeństwa systemu informacyjnego w Komendzie Miejskiej Policji w Kaliszu.

W rozdziale tym, niekwestionowane walory poznawcze i użytkowe mają rozważania Autora dotyczące łatwości dostępu do informacji, jej wymiany i dystrybucji. Z punktu widzenia bezpieczeństwa organizacji, na co bezpośrednio i pośrednio zwraca uwagę Doktorant, istotna jest dystrybucja informacji, która uzależniona jest od sprawności posiadanych kanałów informacyjnych. Za zasadne należy uznać wnioski wskazujące na to, że:

- istnieje wiele czynników tworzących szereg przeszkód w obiegu informacji, które zwykle mają swoje źródło w problemach organizacyjnych, mentalnych oraz związanych z nieznaną samą informacją;
- w zabiegach o bezpieczeństwo oraz koszty utrzymania systemu informacyjnego każda organizacja jest zmuszona do unikania nieograniczonej dystrybucji informacji między wszystkich użytkowników.

Cenne dla nauk o bezpieczeństwie są w tym rozdziale prezentowane wyniki badań odnoszące się do identyfikacji zagrożeń systemu informacyjnego. U podstaw tej refleksji legło niemal powszechne przekonanie (co można dostrzec na kartach dysertacji), że nauka jest tą sferą działalnością człowieka, której wytwory powinny cechować się określonymi właściwościami, wyróżniającymi ją od innej jego działalności i jeśli jest taki cel naukowca mogącym być zastosowanymi w praktyce. Ta właśnie część pracy po pierwsze ma charakter twórczy a po drugie może być wykorzystana w bieżącej działalności Policji, co może wpłynąć pozytywnie na jakość wykonywanych przez nią zadań w sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Natomiast rozdział czwarty pt. „Usprawnienia bezpieczeństwa systemu informacyjnego w Komendzie Miejskiej Policji w Kaliszu” (s. 356-436) obejmuje kwestie: racjonalizacji systemu informacyjnego w terenowej jednostce Policji w zakresie organizacyjnym, technicznym i funkcjonalnym.

To równie wartościowa, jak i pozostałe, część dysertacji. Autor udowadnia w niej, że bliska jest Mu potrzeba racjonalizacji postrzegana jako jedna z cech działań zorganizowanych, co z uwagi na jakość działań realizowanych przez wyspecjalizowane formacje odpowiedzialne za różne typy bezpieczeństwa jest konieczne w dynamicznie a niekiedy chaotycznie zmieniającym się środowisku ich funkcjonowania.

W odniesieniu do powyższego należy także podkreślić, że Doktorant w tej części pracy poszukuje punktów styecznych teorii z rzeczywistością. Ponadto w rozdziale tym proponuje działania usprawniające proces zapewnienia bezpieczeństwa systemu informacyjnego organizacji zhierarchizowanej w oparciu o wiedzę naukową.

Analiza treści rozprawy wskazuje na to, że charakteryzuje się ona znacznymi walorami poznawczymi, bowiem prezentuje wystarczający stopień ogólności, duży poziom zawartości informacyjnej, wysoki poziom ścisłości i dokładności oraz pewności epistemologicznej. Do pozytywów recenzowanej rozprawy należy zaliczyć również to, że Doktorant zwięźlił swe rozważania w rozdziałach 1-2 i 4 pożądanymi w pracach naukowych wnioskami, co uporządkowało pod względem merytorycznym prezentację wyników badań.

Na podstawie przedstawionych do tej pory analiz oraz wypływających z nich wniosków stronę merytoryczną recenzowanej rozprawy należy ocenić, jako prezentującą bardzo dobry poziom.

5. Ocena redakcyjna

Przedstawione przez Doktoranta wyniki badań zaprezentowano z niewielką liczbą potknięć językowych i edytorskich.

Przykładem redakcyjnych kwestii budzących wątpliwości są:

- tytuły podrozdziałów w rozdziale trzecim wskazujące na przyjęcie przez Doktoranta jednego celu, jednego problemu i jednej hipotezy a jest ich w każdym przypadku więcej;
- chwilami duży dysonans pomiędzy obszernością wypowiedzi w poszczególnych częściach pracy. Przykładami tego są podrozdziały 1.2. „Otoczenie organizacji” oraz 1.3. „Pojęcie struktury organizacyjnej i jej rodzaje. Rozpiętość i zasięg kierowania”.

Mimo wskazanych drobnych uwag, stronę redakcyjną recenzowanej dysertacji uznać za prezentującą bardzo dobry poziom.

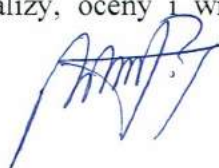
6. Problemy do wyjaśnienia

Recenzowana rozprawa doktorska porusza wiele problemów, które trudno ocenić jednoznacznie. Dlatego też, podczas jej publicznej obrony proszę Doktoranta o szerokie odniesienie się do:

- uzasadnienia przyjętej na potrzeby przeprowadzonych badań definicji bezpieczeństwa wewnętrznego;
- kwestii poruszonych na s. 298 w brzmieniu „tradycyjne zagrożenia informacyjne – szpiegostwo, działalność dywersyjna lub sabotażowa, ofensywa dezinformacyjna prowadzona przez obce państwa lub osoby, podmioty, organizacje”;
- odniesienie się do kwestii poruszonej na s. 332 (część drugiej szczegółowej hipotezy badawczej), która została odzwierciedlona słowami „zagrożeniem dla bezpieczeństwa systemu informacyjnego są (...) ludzie i ich działania czyli (...) celowe działania pracowników – sabotaż polegający na niszczeniu sieci teleinformatycznej oraz uszkodzaniu sprzętu lub danych” (podkreśl. B.W.);
- szersze odniesienie się do zabiegów podejmowanych przez Autora rozprawy a służących zobiektywizowaniu wyników obserwacji.

7. Wniosek końcowy

Zaprezentowane w niniejszej recenzji analizy, oceny i wnioski pozwalają ocenić pozytywnie recenzowaną rozprawę.

W świetle zaprezentowanych do tej pory okoliczności i argumentów uznać należy, że temat oraz cele i problemy dysertacji, a także podjęte w niej problemy badawcze mieszczą się w obszarze istotnej tematyki badań mieszczących się w zakresie nauk o bezpieczeństwie.

Problemy określone w rozprawie, należy uznać za rozwiązane, a poprzez poprawnie zorganizowany proces badawczy założony cele za osiągnięte, co pozwoliło rozwiązaniu przyjętych problemów oraz pozytywne zweryfikowanie założonych hipotez badawczych.

Recenzowana dysertacja stanowi koherentną całość, będącą dziełem naukowym właściwie skomponowanym metodologicznie. Analiza i ocena treści recenzowanej dysertacji pozwala postrzegać ją, jako usystematyzowany materiał wzbogacony cennymi, naukowo uzasadnionymi wnioskami z przeprowadzonych badań. Jej Autor, przekonywująco dowiódł potrzeby zbadania problematyki odzwierciedlonej tytułem rozprawy i stojącym przed Nim wyzwaniu sprostął.

Wnioski płynące z analizy treści recenzowanej rozprawy wskazują na to, że Doktorant posiada wiedzę z zakresu teorii i badań bezpieczeństwa. Ponadto rozumie sens oraz istotę badań prowadzonych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Recenzowana rozprawa dowodzi także umiejętności organizacji badań oraz samodzielnego rozwiązywania problemów naukowych przez Doktoranta.

Analiza i ocena treści rozprawy wskazuje na wysoki poziom współpracy jej Autora z Promotorem.

Stwierdzić należy również, że dysertacja Pana mgr. inż. Dariusza Bienka pod kierunkiem naukowym Pana prof. dr. hab. inż. Jarosława Wołęjszo odpowiada warunkom określonym w przepisach powszechnie obowiązującego prawa o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, a tym samym spełnia ustawowe wymogi rozprawy doktorskiej oraz może być przedmiotem publicznej obrony.

Z uwagi na poziom recenzowanej rozprawy stawiam wniosek o jej wyróżnienie w trybie i na zasadach obowiązujących w Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego.

Bernard Adziewicz